

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 66 hallituksen esityksestä laiksi asuntosäästöpalkkiolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunta on lähettänyt 17 päivänä lokakuuta 1986 valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 150 laiksi asuntosäästöpalkkiolain 5 §:n muuttamisesta.

Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa käsiteltäväkseen eduskunnan 6 päivänä kesäkuuta 1986 valtiovarainvaliokuntaan lähettämän ed. Eklundin ym. lakialoitteen n:o 66 laiksi asuntosäästöpalkkiolain 5 §:n muuttamisesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan asuntosäästöpalkkiolakia muutettavaksi siten, että asuntosäästöpalkkion määrä korotetaan 2 500 markasta 4 500 markkaan hankittavaa asuntoa kohti.

Lakialoitteessa n:o 66 puolestaan ehdotetaan, että asuntosäästöpalkkion määrä korotetaan 10 000 markkaan ja että palkkiota korotetaan 2 000 markalla kunkin sellaisen alaikäisen lapsen

osalta, joka asuu samassa taloudessa asuntosäästötallettajan kanssa.

Valiokunta on päättänyt ottaa käsittelyn pohjaksi hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen.

Valtiovarainvaliokunta, jolla ei ole huomauttamista hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen johdosta, kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 66 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, jäsenet Ajo, Alppi, Impiö, Joutsenlahti, Linna, Malm, Mäki-Hakola, Poutanen, Rosnell, Rönn-

holm, Surakka, Sutinen, Tenhiälä, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Kuusio, Manninen, Piipari, Rusanen ja Vepsäläinen.

Vastalauseita

I

Hallitus esittää asuntosäästöpalkkiolain mukaisille asuntosäästötalletuksille valtion varoista suoritettavan asuntosäästöpalkkion määrää tarkistettavaksi 4500 markaksi. Esityksen perustelujen mukaan palkkion korottamisella tähdätään nykyistä useampien nuorten kannustamiseen asuntosäästämiseen sekä pyritään edesauttamaan tallettajien pääsemistä tavoitteeseensa.

Asuntosäästöpalkkiojärjestelmän tarkoituksena on helpottaa nuorten mahdollisuuksia oman asunnon hankkimiseen säästämisen avulla. Palkkiojärjestelmä ja siihen liitetty korkotuki ovatkin osoittautuneet tarkoituksenmukaisiksi tukimuodoiksi. Asuntosäästöpalkkion rahamäärä on kuitenkin selvästi riittämätön, ja osaksi tästä syystä erittäin monet nuoret asuntosäästäjät eivät pääse

tavoitteeseensa, koska palkkio ei ole riittävän kannustava. Tämä näkyy mm. siinä, että tarkoitukseen varattuja määrärahoja esitetään lisätalousarviossa vähennettäväksi viidellä miljoonalla markalla. Tästä huolimatta hallitus ei edelleenkään esitä palkkion riittävää korottamista.

Kokoomus on jatkuvasti esittänyt lukuisia ensiasunnon hankkimista helpottavia toimia kuten esimerkiksi ensiasunnon hankintaan kohdistuvasta saantokirjan leimaverosta luopumista. Kuvaavaa hallituksen tukitoimille on, että samanaikaisesti kun säästötavoitteeseensa päässyt nuori saa asuntosäästöpalkkiona 4500 markkaa, hän joutuu kohtuuhintaisen asunnon ostaessaan suorittamaan valtiolle erilaisina leimaveroina yli kaksin-

kertaisesti saamansa palkkion määrän. Hallituspuolueet eivät kuitenkaan ole halunneet tunnustaa koko ongelman olemassaoloa puhumattakaan siitä, että leimaverolain muutoksia edes valmisteltaisiin.

Kokoomus onkin osana laajempaa asumiskustannuksia voimakkaasti alentavaa ja asuntojen tarjontaa lisäävää kokonaisuutta esittänyt mm. asuntosäästöpalkkion määrän korottamista 10 000 markkaan. Tämän vuoksi ja kokoomuksen tekemästä lakialoitteesta lähemmin ilmenevillä perusteilla ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

asuntosäästöpalkkiolain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1980 annetun asuntosäästöpalkkiolain 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (1036/85), näin kuuluvaksi:

5 §

Valtio suorittaa asuntosäästötalletukselle rahalaitoksen välityksellä asuntosäästöpalkkiona 10 000 markkaa hankittavaa asuntoa kohti. Tätä palkkiota korotetaan 500 markkaa kunkin sellaisen alaikäisen lapsen osalta, joka asuu samassa taloudessa asuntosäästötallettajan kanssa silloin,

kun asuntoa koskeva kauppakirja tehdään tai rakennusvalvontaviranomainen suorittaa asunnon loppukatselmuksen.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 1986

Pirjo Rusanen
Lauri Impiö

Pentti Mäki-Hakola
Pertti Salolainen

II

Hallituksen esityksessä asuntosäästöpalkkion määrä on nostettu 2 500 markasta 4 500 markkaan. Palkkio on eräänlainen lisäkannustin, jolla lisätään kiinnostusta omaan asuntoon säästämiseen. Järjestelmään kuuluva korkotuki sen sijaan keventää asunnon hankkijan taloudellista taakkaa, mutta vaikutus riippuu korkotuen suuruudesta. Kun palkkion suuruus on ollut 2 500

markkaa ja vaikka se nouseekin 4 500 markkaan, palkkion avulla ei asunnon saantia paljonkaan helpoteta. Summa vastaa suuruudeltaan likimain asuntokauppaan liittyvää leimaveroa, eikä siis ratkaise nuorten asumisongelmia. Voidaan pikemminkin kysyä, missä määrin asuntosäästöpalkkio on keino lisätä säästämistä pankkien iloksi.

On valitettavaa, että meillä valtion lainoittama asuntotuotanto on supistunut ja varsinkin vuokra-asuntojen määrä laskenut. Vaikka yhteiskunta siten pakottaakin yhä useammin hankkimaan omistusasunnon, sellainen ei useinkaan ole helppoa nuorelle, joka on perhettä muodostamassa ja samalla vasta aloittanut työelämänsä. Sangen monelle oma asunto on mahdottomuus. Käytännössä ASP-järjestelmän piiriin pääsee korkeintaan 10 000 suhteellisen hyvätuloista ihmistä.

Kun ASP-järjestelmä on kuitenkin luotu, on siitä tehtävä sosiaalisesti oikeudenmukaisempi. Tästä syystä ehdotimme valiokunnassa, että mietintöön sisällytettäisiin valiokunnan näkemyksenä maininta ASP-järjestelmän kehittämisestä niin,

että se paremmin palvelisi niitä nuoria, jotka siihen joutuvat turvautumaan.

Tähän valiokunnan enemmistö ei kuitenkaan suostunut.

Ehdotammekin,

että mietinnön perusteluissa todettaisiin seuraavaa:

”Valiokunta pitää tärkeänä ASP-järjestelmän kehittämistä lähitulevaisuudessa siten, että tähänastista useampi nuori voi saada siitä tukea asunnonhankintaansa. Tästä syystä omarahoitusuutta tulee pienentää ja laina-aikaa tuntuvasti pidentää.”

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 1986

Ulla-Leena Alppi

Osmo Vepsäläinen

Irma Rosnell

